

Time: 3 Hours

Marks: 100

N.B. . 1. All questions are compulsory and Carry equal marks.

2. Use of Map stencils is permitted.

3. Draw sketches and diagrams wherever necessary.

Q.1. Explain in detail the differences of rural and urban settlement. (20)

OR

A) State the nature of settlement Geography. (10)

B) Give the factors influencing the growth of settlement. (10)

Q.2. Explain the classification of rural settlement on the basis of population. (20)

OR

A) Describe the site and situation of rural settlement. (10)

B) Write the functional classification of rural settlement. (10)

Q.3. Describe the distribution of rural settlements in India. (20)

OR

A) Discuss the structure of rural houses in India. (10)

B) Explain 'Morphology of rural settlement' in India. (10)

Q.4. Explain the classification of urban settlements on the basis of functions. (20)

OR

A) Explain the growth of urban settlement. (10)

B) Write note on 'Primate Cities'. (10)

Q.5. Give urban problems of Indian cities. (20)

OR

A) Explain in detail types of towns in India. (10)

B) Write note on 'Smart City'. (10)

*****

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

गुण: १००

सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत आणि सर्वांना समान गुण आहेत.
२. नकाशा आराखडा आणि साधा कॅलक्युलेटर वापरण्यास अनुमती आहे.
३. आवश्यक तेथे आराखडे व आकृत्या काढा.

प्र. क्र. १ ग्रामीण व शहरी वस्तीतील फरक सविस्तर स्पष्ट करा.

(२०)

किंवा

अ. वस्ती भूगोलाचे स्वरूप सांगा.

(१०)

ब. वस्त्यांच्या वाढीवर परिणाम करणारे घटक द्या.

(१०)

प्र. क्र. २. लोकसंख्येनुसार ग्रामीण वसाहतींचे वर्गीकरण करा.

(२०)

किंवा

अ. ग्रामीण वस्तीचे स्थान व स्थितिचे वर्णन करा.

(१०)

ब. कार्यानुसार ग्रामीण वस्तीचे वर्गीकरण विशद करा.

(१०)

प्र. क्र. ३. भारतातील ग्रामीण वस्त्यांच्या वितरणाचे वर्णन करा.

(२०)

किंवा

अ. भारतातील घरांची रचना यावर चर्चा करा.

(१०)

ब. भारतातील ग्रामीण वस्त्यांची रुपिकी स्पष्ट करा.

(१०)

प्र. क्र. ४. नागरी वस्त्यांचे त्यांच्या कार्यानुसार वर्गीकरण द्या.

(२०)

किंवा

अ. नागरी वस्त्यांच्या वाढीचे वर्णन करा.

(१०)

ब. बिशप शहरे (Primate cities) हि संकल्पना द्या.

(१०)

प्र. क्र. ५. भारतातील नगरांच्या समस्या सविस्तर द्या.

(२०)

किंवा

अ. भारतातील नगरांचे प्रकार स्पष्ट करा.

(१०)

ब. 'स्मार्ट शहरे' यावर टिप लिहा.

(१०)

*****